

KEMINMAA

**LAAJA
HYVINVOINTISUUNNITELMA
2026-2029**

Johdanto

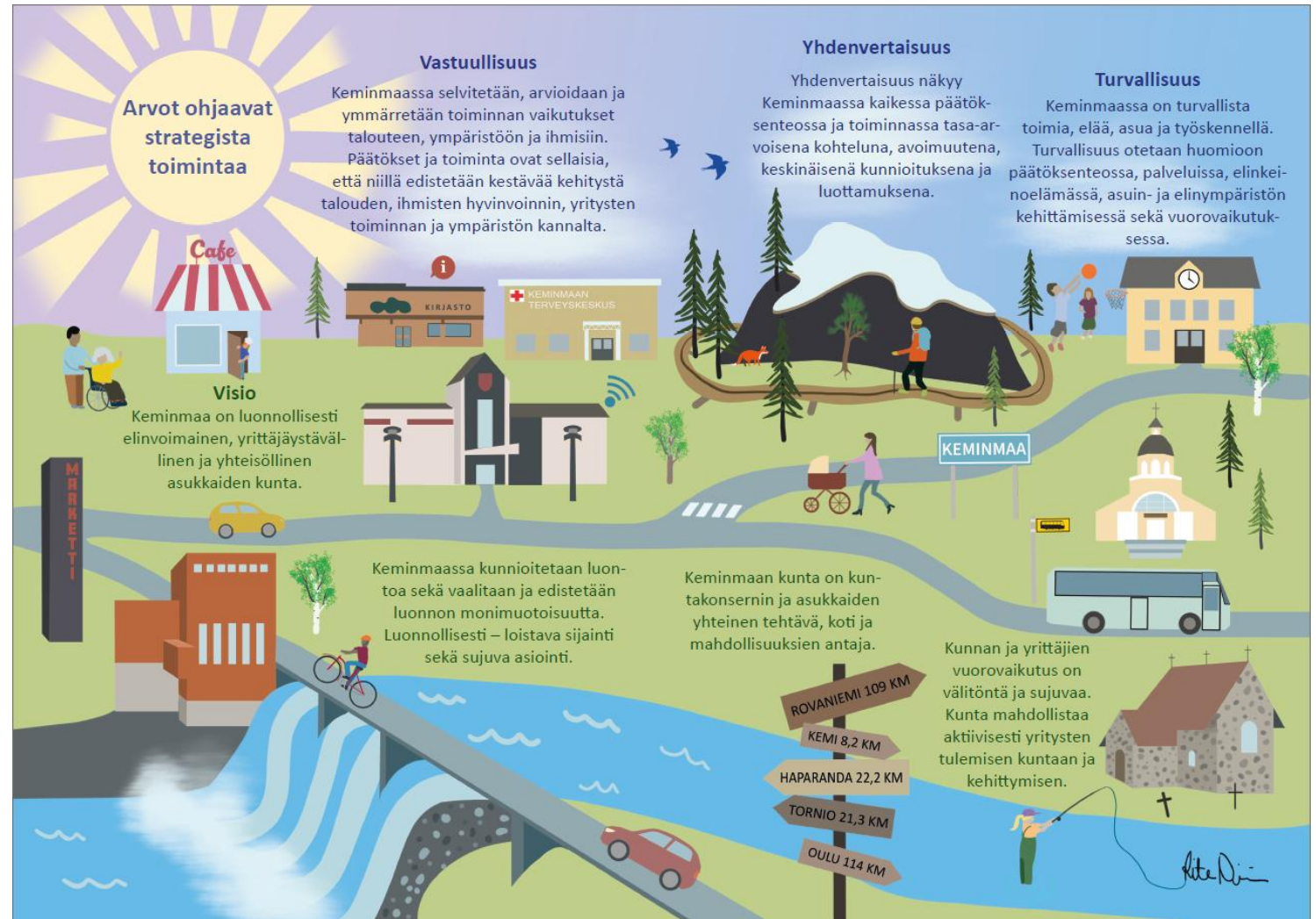
Laaja hyvinvointisuunnitelma ohjaa kunnan hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämistä vuosina 2026–2029. Siinä määritellään tavoitteet, toimenpiteet ja yhteistyörakenteet, joiden avulla kunta tukee asukkaiden hyvinvointia kaikissa elämänvaiheissa. Hyvinvointisuunnitelma kokoaa yhteen myös lasten ja nuorten- sekä ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman. Suunnitelmaa tarkistetaan vuosittain kuntalaisten hyvinvoinnin arvioinnin perusteella, jotta toimet vastaavat muuttuvia tarpeita.

Suunnitelmaa on ollut kokoamassa kunnan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen työryhmä sekä sen alatyöryhmät. Lisäksi kuntalaisten ääni on haluttu mukaan kyselyn avulla. Suunnitelma toimii päätöksenteon, palveluiden kehittämisen ja poikkihallinnollisen yhteistyön työkaluna ja varmistaa, että hyvinvoinnin edistäminen on tavoitteellista, pitkäjänteistä ja kunnan strategiaan kytkeytyvää.

Kuntastrategian ja hyvinvoinnin yhteys

Keminmaan kuntastrategia korostaa yhdenvertaisuutta, vastuullisuutta ja turvallisuutta. Nämä arvot ohjaavat päätöksentekoa ja palveluita tavalla, joka tukee asukkaiden hyvinvointia: yhdenvertaisuus varmistaa tasavertaiset mahdollisuudet, vastuullisuus edistää kestävä ja hyvinvointia vahvistavaa kehitystä, ja turvallisuus luo terveet ja turvalliset arjen ympäristöt.

Kunnan visio elinvoimaisesta, yhteisöllisestä ja luontoa arvostavasta kunnasta tarjoaa perustan hyvinvointityölle. Hyvinvointisuunnitelma vie nämä linjaukset käytäntöön konkreettisina toimenpiteinä, jotka edistävät terveyttä, osallisuutta ja hyvää elämänlaatua.

Hyvinvoinnin kuntakortti on Lapin hyvinvointi-alueen kaikkien kuntien yhteinen korttipohja, joka kokoaa yhteen jokaisen kunnan väestön, kunnan erityispiirteet sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen painopisteet.

Keminmaan erityispiirteitä ovat kunnan keskeisen sijainnin lisäksi luonto, maalaismaisema sekä hyvät ja monipuoliset harrastusmahdollisuudet.

KEMINMAA

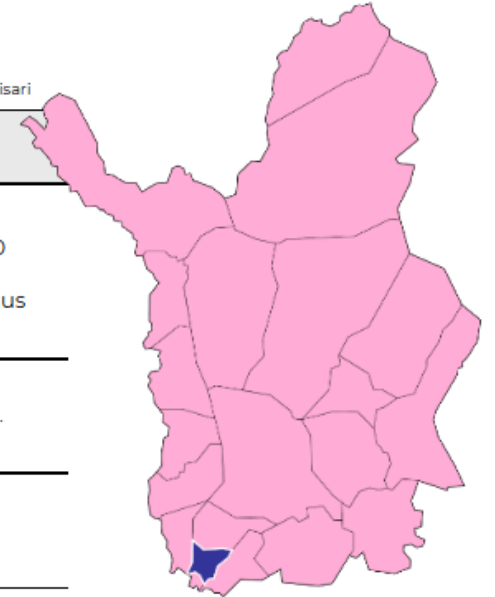
Lähteet: Tilastokeskus, Sotkanet, Tea-viisari

Asukasluku 2024: **7604** Väestöennuste 2040: 6765 HYTE-kerroin **63** TEA-viisari **64**

Ikärakenne 2024			
0-14 vuotiaita	15,3 %	↘	Väestöennusteen mukaan Keminmaan asukasluku tulee pienenevään vuoteen 2040 mennessä. Ikääntyneiden määrä tulee kasvamaan, kun taas muiden ikäryhmien osuus pienenee.
15-64-vuotiaita	56,2 %	↘	
65 vuotta täyttäneitä	28,5 %	↗	

Väestöllinen huoltosuhde	Lappi	Koko maa	Vuosien 2018-2024 aikana Keminmaan demografinen huoltosuhde on noussut 6,6 %.
77,8	71,2	61,6	

Taloudellinen huoltosuhde	Lappi	Koko maa	Keminmaan taloudellinen huoltosuhde heikkenee väestön ikääntyessä.
141,5	140,3	131,8	

Keminmaan kunnan erityispiirteet

Keminmaan kunnan keskeinen sijainti.
Keminmaan luonto ja maalaismaisema.
Hyvät ja monipuoliset harrastusmahdollisuudet.

Hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämisen painopisteet

- Riippuvuuksien ehkäisy
- Mielen hyvinvointi
- Arjen turvallisuus
- Painonhallinta ja terveyttä edistävät elintavat
- Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden yhteistyörakenteet.

Lisätietoja: kunta@keminmaa.fi

Kuntakortti 2/2

Kuntakortti kokoaa yhteen indikaattoritietoa kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta. Suluissa oleva luku kertoo Lapin hyvinvointialueen tuloksen kyseisestä indikaattorista.

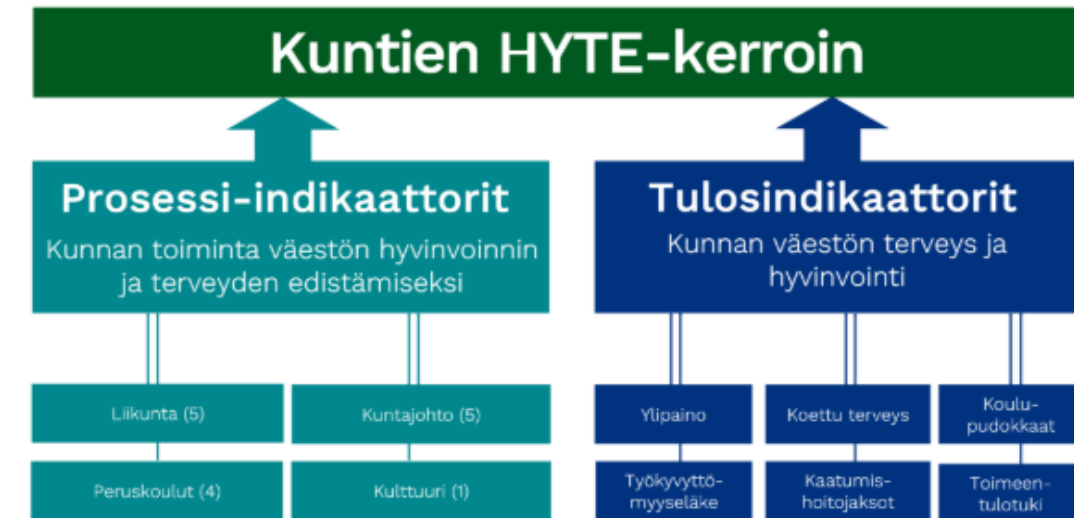
	Hyvinvointi ja terveys	Elintavat, työ- ja toimintakyky	Arjen turvallisuus
<p><i>Lapset ja nuoret</i></p> 	<p>Tyytyväinen elämäänsä</p> <ul style="list-style-type: none"> 4. ja 5. luokkalaisista 81% (85%) 8. ja 9. luokkalaisista 64% (67%) <p>Kokenut vahvaa positiivista mielenferveyttä</p> <ul style="list-style-type: none"> 8. ja 9. luokkalaisista 7% (8%) <p>Tuntee itsensä yksinäiseksi</p> <ul style="list-style-type: none"> 4. ja 5. luokkalaisista 7% (4%) 8. ja 9. luokkalaisista 17% (15%) Lukion 1.-ja 2.vuoden opiskelijoista 8% (14%) 	<p>Heikko fyysinen toimintakyky</p> <ul style="list-style-type: none"> 5. luokkalaisista 51,7% (39,0%) 8. luokkalaisista 43,3% (46,7%) <p>Huolta herättävää päihteiden käyttöä sekä rahapelaamista</p> <ul style="list-style-type: none"> 8. ja 9. luokkalaisista 9% (7%) <p>Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan kerran viikossa</p> <ul style="list-style-type: none"> 8. ja 9. luokkalaisista 33% (32%) <p>Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa</p> <ul style="list-style-type: none"> 8. ja 9. luokkalaisista 76% (79%) 	<p>Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa</p> <ul style="list-style-type: none"> 4. ja 5. luokkalaisista 9% (10%) 8. ja 9. luokkalaisista 13% (9%) <p>Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana</p> <ul style="list-style-type: none"> 8. ja 9. luokkalaisista 14% (15%) <p>Kokenut syrjintää koulussa tai vapaa-ajalla</p> <ul style="list-style-type: none"> 8. ja 9. luokkalaisista 36% (34%)
<p><i>Työikäiset</i></p> 	<p>Sairastavuusindeksi</p> <ul style="list-style-type: none"> Ikävakiointu 100,2 (109,3) <p>Mielenferveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet</p> <ul style="list-style-type: none"> 25-64-vuotiaista 35,2/1000 vastaavan ikäistä (39,7 / 1000) <p>Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64-vuotiaat</p> <ul style="list-style-type: none"> % vastaavan ikäisestä väestöstä 8,0% (8,0%) 	<p>Syrjäytymisriskissä olevat</p> <ul style="list-style-type: none"> 18-24-vuotiaista 17,7% (15,5%) <p>Työssä käyvät</p> <ul style="list-style-type: none"> 15-74-vuotiaista 41,4% (41,6%) <p>Työttömät</p> <ul style="list-style-type: none"> % työvoimasta 7,8% (9,7%) 	<p>Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyviä hoitojaksoja</p> <ul style="list-style-type: none"> 161,7 / 10 000 asukasta (165,8 / 10 000) <p>Kaatumisiin ja putoamisiin liittyviä hoitojaksoja</p> <ul style="list-style-type: none"> 65 vuotta täyttäneillä 341,8 / 10 000 vastaavan ikäistä (384,6 / 10 000)
<p><i>Ikääntyneet</i></p> 	<p>Yksin asuvat</p> <ul style="list-style-type: none"> 75 vuotta täyttäneistä 38,2% (45,3%) 	<p>Täyttä kansaneläkettä saavat</p> <ul style="list-style-type: none"> 65 vuotta täyttäneistä 0,9% (1,5%) <p>Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet</p> <ul style="list-style-type: none"> vastaavan ikäisestä väestöstä 93,1% (91,4%) 	

Suluissa ilmoitettu luku kuvaa Lapin hyvinvointialueen tilannetta kyseisessä indikaattorissa.

Lähteet: THL ja Sotkanet

Hyte-kerroin

Lähde: THL

Kuntien HYTE-kerroin (hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) on osa valtionosuusjärjestelmää, ja sen tavoitteena on vahvistaa kuntien ennaltaehkäisevää hyvinvointi- ja terveystyötä. HYTE-kerroin perustuu sekä kunnan toimintaa kuvaaviin prosessi-indikaattoreihin että väestön hyvinvointia ja terveyttä kuvaaviin tulosindikaattoreihin.

Prosessi-indikaattorit kuvaavat kunnan rakenteita, johtamista ja käytäntöjä, joilla hyvinvointia edistetään eri toimialoilla, kuten liikunnassa, perusopetuksessa, kulttuurissa ja kuntajohdossa. Tulosindikaattorit puolestaan kuvaavat väestön hyvinvoinnin ja terveyden tilaa, esimerkiksi koettua terveyttä, ylipainoa ja työkykyä.

Hyte-kerroin oli vuonna 2024 Keminmaassa 63, joka tarkoittaa sitä, että kunta sai kannustinrahaa 19,4 euroa/ kuntalainen eli yhteensä 147 500 €.

TEAvisari

TEAvisari eli terveydenedistämisasiivisuuden mittaristo on työkalu, jolla seurataan, miten kunta huolehtii asukkaidensa terveydestä ja hyvinvoinnista. Sen avulla nähdään, millaisia käytännön tekoja ja toimintatapoja kunnalla on terveyden edistämiseksi. Mittari kertoo erityisesti siitä, kuinka hyvin terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on mukana kunnan arjen työssä, niin että sillä on oikeasti myönteinen vaikutus kuntalaisten elämään.

TEAvisaria varten kerätyt tiedot pisteytetään toiminnan laadun mukaan ja tulokset ilmoitetaan työkalussa pistemäärän 0–100 välillä.

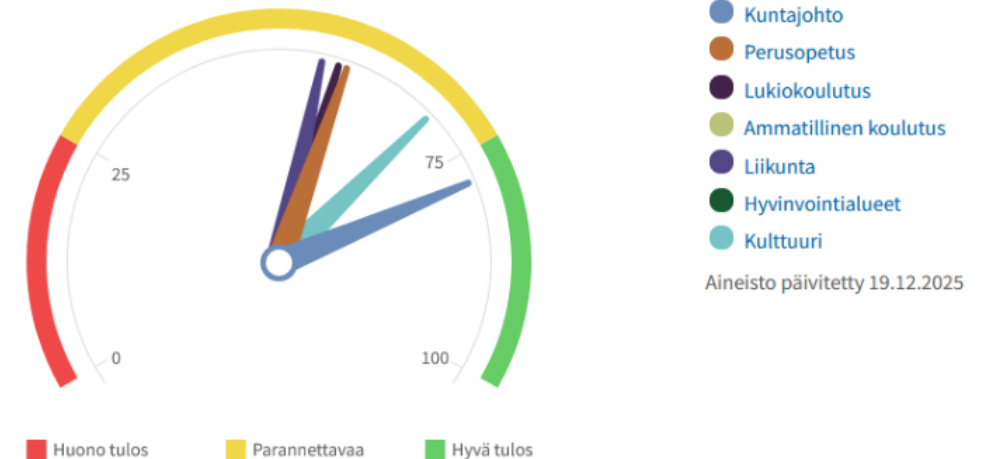
vihreä tarkoittaa hyvää (pisteet 75–100)

keltainen tarkoittaa parannettavaa (pisteet 25–74)

punainen tarkoittaa huonoa (pisteet 0–24)

Pisteet	Keminmaa	Lapin hyvinvointialue	Koko maa
Kaikki sektorit	64	69	72
Kuntajohto	78	79	87
Perusopetus	58	64	64
Lukiokoulutus	57	67	69
Ammatillinen koulutus	..	66	66
Liikunta	55	59	69
Hyvinvointialueet	..	42	59
Kulttuuri	69	79	77

Kaikki sektorit : Keminmaa 2025

Väestöennuste ja huoltosuhde

Väestöennusteen mukaan asukkaiden määrä Keminkaassa tulee vähenemään vuoteen 2040 mennessä. Ikääntyneiden määrä tulee kasvamaan, kun taas muiden ikäluokkien määrä vähenee.

	Yhteensä						
	Väestö 31.12. (ennuste 2024)						
	Yhteensä	0 - 14	15 - 24	25 - 44	45 - 64	65 - 74	75 -
Keminmaa							
2025	7 530	1 145	658	1 592	1 928	1 125	1 082
2030	7 202	965	668	1 492	1 813	1 023	1 241
2035	6 941	907	567	1 471	1 779	900	1 317
2040	6 765	892	490	1 482	1 788	791	1 322

Väestöllinen eli demografinen huoltosuhde tarkoittaa alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrää suhteessa 15–64 –vuotiaiden eli työikäisten määrään. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on.

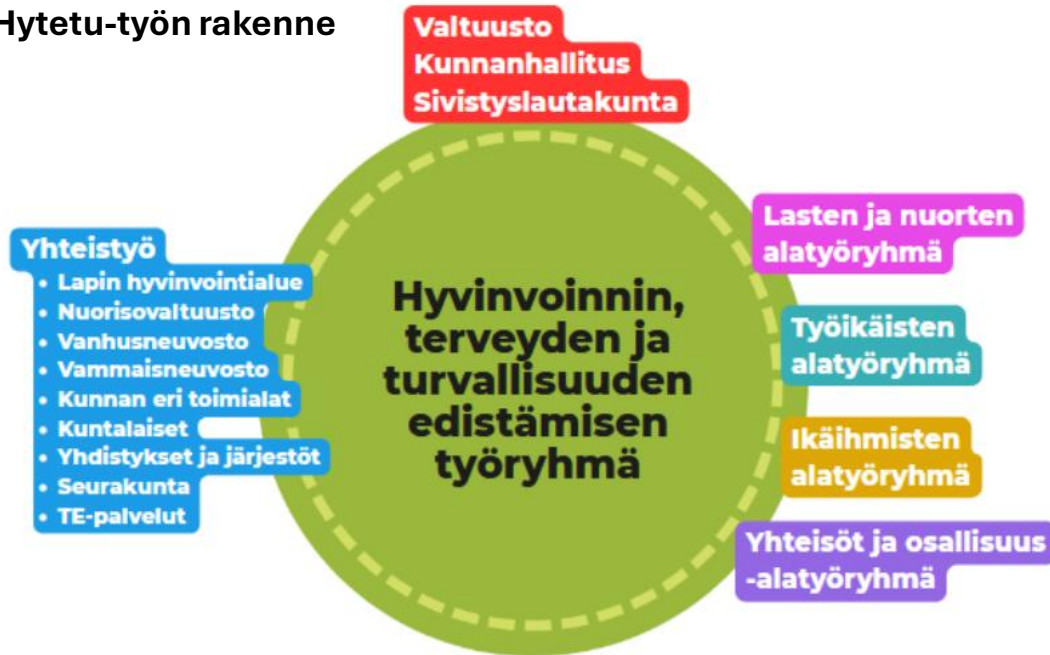
	Väestöllinen huoltosuhde (ennuste 2024)			
	2025	2030	2035	2040
Keminmaa	80,2	81,3	81,8	79,9

Lähde: Tilastokeskus

Hyvinvoinnin edistäminen

Hytetu-työn rakenne

Hytetu-työ perustuu tietoon kuntalaisten hyvinvoinnista ja sen kehityksestä. Työn toteutumista ja tavoitteiden saavuttamista seurataan säännöllisesti, ja tietoa hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

Keminmaan kunnassa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen (hytetu-työ) on koko kunnan yhteinen tehtävä. Eri palvelualueiden työntekijöiden osaamista hyödynnetään hytetu-työn suunnittelussa ja toteuttamisessa, ja tavoitteena on, että hyvinvoinnin edistäminen on luonteva osa kaikkea kunnan toimintaa ja päätöksentekoa. Jokaisella kunnan työntekijällä on mahdollisuus edistää kuntalaisten hyvinvointia omassa työssään.

Työryhmän puheenjohtajana toimii sivistystoimenjohtaja.

Palkkasihteeri-hyvinvointikoordinaattori kokoaa eri toimijat yhteen, seuraa työn etenemistä ja tukee yhteistyötä kunnan sisällä.

Hyvinvoinnin edistämässä tehdään tiivistä yhteistyötä kuntalaisten, järjestöjen sekä Lapin hyvinvointialueen kanssa.

Lasten ja nuorten hyvinvointi

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi on erityisen tärkeää. Kunnassamme lapsilla ja nuorilla on turvallinen ympäristö kasvaa ja kehittyä. Hyvät harrastusmahdollisuudet tukevat lasten ja nuorten kehitystä. Lapset ja nuoret oppivat tuntemaan ja ymmärtämään hyvinvointia, sekä terveyttä ja liikunnallista elämäntapaa edistäviä tekijöitä. Perustiedot teknologiasta ja sen vaikutuksista eri elämänalueilla ohjaavat lapsia ja nuoria vastuulliseen teknologian käyttöön. Keminmaan varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiossa on nollatoleranssi kiusaamiseen.

Työikäisten hyvinvointi

Työikäisten hyvinvoinnin parantaminen johtaa laaja-alaiseen hyvinvoinnin paranemiseen. Hyvinvoiva työkäinen on sosiaalisesti aktiivinen, liikkuva ja omasta työkykyisyydestään huolta pitävä. Hyvinvointisuunnitelmalla pyritään vahvistamaan työkykyä ja tukemaan vanhemmuutta suunnitelmassa olevin keinoin.

Ikäihmisten hyvinvointi

Keminmaalaisista asukkaista joka neljäs on yli 65-vuotias. Tämä tarkoittaa, että ikääntyneiden osuus väestöstä on kasvanut. Ikäihmiset ovat kunnassamme aktiivisia toimijoita ja palveluiden käyttäjiä. Yhteisöllisyys ja sen merkitys ikäihmisten hyvinvoinnin, turvallisuuden ja osallisuuden edistäjänä on erityisen tärkeää. Yhteisöllisyyttä tuetaan erilaisten matalan kynnyksen palveluiden ja hyvien harrastusmahdollisuuksien kautta. Kylätalojen ja Kivalo-opiston ikäihmisille suunnatut toiminnot ja tapahtumat ovat virkistävää ja toimintakykyä ylläpitävää toimintaa.

Yhteisöt ja osallisuus

Kuntalaisten yhteisöllisyyden ja osallisuuden tärkeys sekä sen vahvistaminen; osallisuus on kuulumista ja kuulluksi tulemistä.

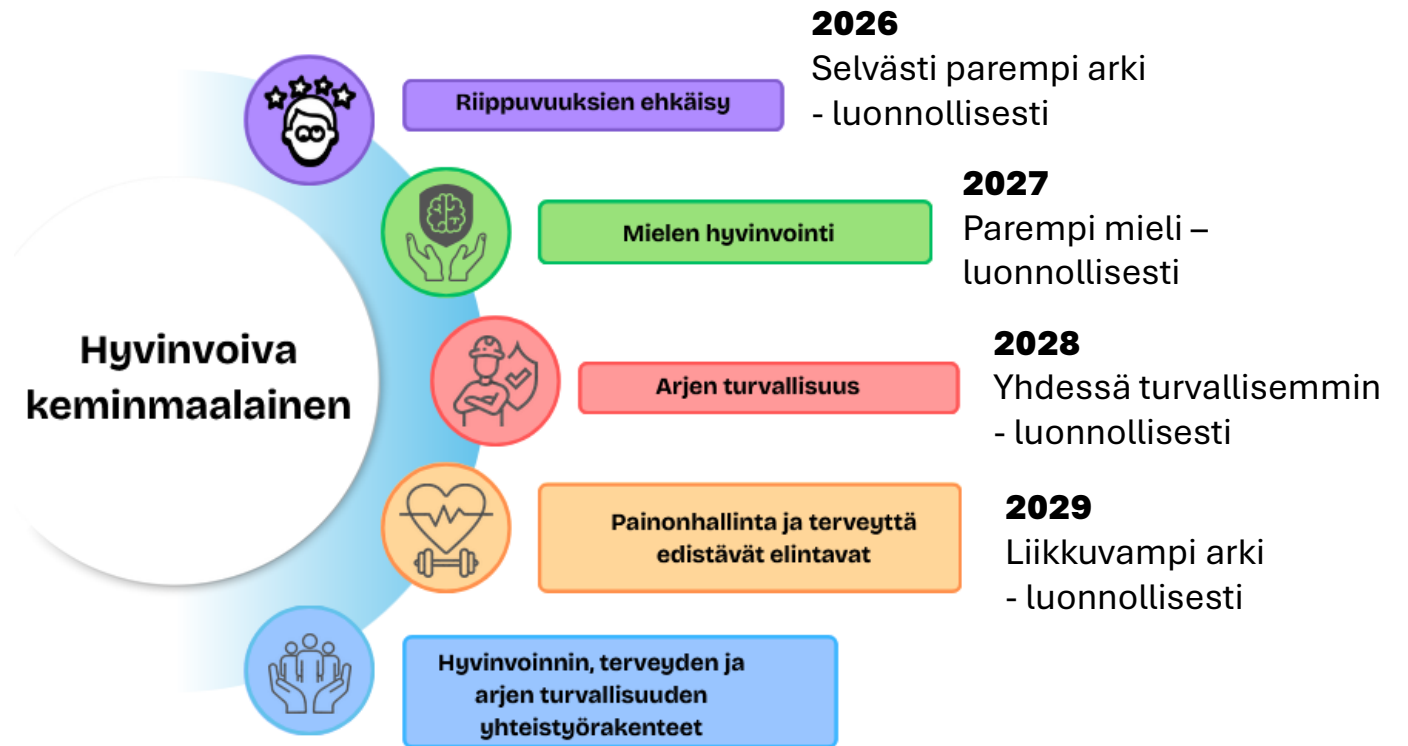
Järjestöjen osallisuus tarkoittaa roolia ihmisten kuulumisen tunteen, yhdenvertaisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämisessä kunnassa, tarjoamalla matalan kynnyksen toimintaa ja vertaistukea sekä toimimalla tärkeänä kumppanina kunnan osallisuuden edistämiseksi ja palveluiden kehittämisessä. Järjestöt vahvistavat yhteiskunnallista yhteenkuuluvuutta ja ovat keskeisiä hyvinvoinnin edistämiseksi.

Hyvinvointisuunnitelman painopisteet, tavoitteet ja teot

Suunnitelman painopistealueet ovat riippuvuuksien ehkäisy, mielen hyvinvointi, arjen turvallisuus, painonhallinta ja terveyttä edistävät elintavat sekä hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden yhteistyörakenteet. Nämä on jaettu teemavuosiin, jolloin valittuun teemaan kiinnitetään erityistä huomiota kunnan arjessa, tapahtumissa ja palveluissa muita painopisteitä unohtamatta. Hyvinvointityötä tukemaan laaditaan vuosikello, jonka avulla hyvinvointiin liittyvät toimenpiteet ja tapahtumat suunnitellaan, aikataulutetaan ja tehdään näkyviksi.

Teemavuodet 2026–2029

Riippuvuuksien ehkäisy

Riippuvuuksien ehkäisy

Riippuvuuksien ehkäisyn tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihteiden (alkoholi, tupakka, huumeaineet) sekä raha- ja digipelaamisen aiheuttamia haittoja yksilöille, yhteisöille ja yhteiskunnalle, vahvistamalla suojaavia tekijöitä ja vähentämällä riskejä kaikissa elämänvaiheissa. Riippuvuuksien ehkäisy tähtää päihteiden käytön vähentämiseen, haittojen ehkäisyyn ja varhaiseen puuttumiseen. Tavoitteena on antaa tietoa, tukea terveitä valintoja ja edistää turvallisia kasvu- ja elinympäristöjä.

Tavoitteet riippuvuuksien ehkäisyyn ovat:

- Toteutetaan systemaattista päihdekasvatusta ja ehkäisevää päihdetyötä
- Riippuvuuksien tunnistaminen ja puheeksiottaminen

Riippuvuuksien ehkäisy

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	TOIMENPIDEMITTARI	TULOSINDIKAATTORI
Toteutetaan systemaattista päihdekasvatusta ja ehkäisevää päihdetyötä	<ul style="list-style-type: none">Tarjotaan päihdeetöntä vapaa-ajan toimintaa lapsille ja nuorilleVapaa-aikapalvelujen ja perusopetuksen yhteistyö	Vapaa-aikapalvelut Seurakunta Koulutuspalvelut	Järjestettyjen tapahtumien määrä Saatu palaute	Huolta herättävää päihteiden käyttöä sekä rahapelaamista 8. ja 9. luokkalaisista (v. 2025: 9 %), tavoite: määrän väheneminen
	<ul style="list-style-type: none">Pää on pääasia -tapahtuma 6.luokkalaisilleEhkäisevän päihdetyön teemaviikon toiminnot yläkoululla ja lukiolla	Vapaa-aikapalvelut Terveystoimijat opiskeluhoollon kuraattori	Saatu palaute	Käyttänyt tupakkaa, sähkötupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja vähintään kerran 4. ja 5. luokkalaisista (v. 2025: 11 %), tavoite: määrän väheneminen
	<ul style="list-style-type: none">Ankkuri-toimintaNokko-toiminta	Poliisi Sosiaali- ja nuorisotyö		Käyttää päivittäin tupakkaa, sähkötupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja 8. ja 9. luokkalaisista (v. 2025 14 %), tavoite: määrän vähentyminen Lukiolaisista (v. 2025 8 %) tavoite: määrän väheneminen
	<ul style="list-style-type: none">Meri-Lapin inforyhmän toiminta	Eri kuntien palvelualueiden toimijat		
	<ul style="list-style-type: none">Ehkäisevää päihdetyötä vanhemmille: vanhempainillat	Koulut Vanhempainyhdistykset Poliisi EHYT ry	Päihdekysely 6.–9. luokkalaisille	
	<ul style="list-style-type: none">Ehkäisevää päihdetyötä ikäihmisille: koulutus tms. tilaisuus	Kunta Vanhusneuvosto Eläkeliiitto EHYT ry		Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä (338,2 /10000 vastaavan ikäistä), tavoite: määrän väheneminen Päihdesairauksien vuodeosastohoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 1 000 vastaavan ikäistä (v. 2024: 1,8), tavoite: määrän väheneminen
	<ul style="list-style-type: none">Ehkäisevää päihdetyötä työikäisille: kunnan henkilöstölle ota puheeksi kampanjaPäivitetään kunnan päihdeohjelmat, lisätään päihdeohjelmien tunnettavuutta ja tiivistetään yhteistyötä työterveyshuollon kanssa	Kunta		
Riippuvuuksien tunnistaminen ja puheeksiottaminen	<ul style="list-style-type: none">Tietoisuuden lisääminen riippuvuuksista ja niiden vaikutuksista, asenteisiin vaikuttaminenRiippuvuuksien tunnistaminen ja puheeksiotto			

Mielen hyvinvointi

Mielen hyvinvointi

Mielen hyvinvoinnilla on vaikutusta ihmisen kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille ja arjen haasteiden kohtaamiselle. Mielen hyvinvointi on elämänhallintaa, joka käsittää sekä henkisen hyvinvoinnin ja fyysisen terveyden. Siihen kuuluu itsensä ja toisten arvostaminen, taito olla vuorovaikutuksessa toisten kanssa ja kyky luoda ihmissuhteita, mielekkyyden kokeminen, osallisuus sekä kyky toteuttaa omia päämääriään. Mielen terveys on arjen voimavara, terveyttä ja toimintakykyä sekä kykyä kohdata elämän haasteita ja vaihtelevia tilanteita. Mielen hyvinvointi ei tarkoita mielen terveysongelman poissaoloa vaan positiivista mielen terveyttä ja mielen hyvinvointia. Ihminen voi elää hyvää ja mielekästä elämää sairauksistaan huolimatta. Mielen terveyden ylläpitäminen ja vahvistaminen ovat elämäntaitoa.

Tavoitteet mielen hyvinvoinnin edistämiseen ovat

- Kulttuuri- ja harrastustoiminnan tarjoaminen kaikille
- Yhteisöllisyyden ja vertaistuen lisääminen
- Yksinäisyyden vähentäminen
- Tehokas viestintä ja tietoisuuden lisääminen
- Vanhemmuuden tukeminen
- Kuntalaisten mielen hyvinvoinnin tukeminen

Mielen hyvinvointi

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	TOIMENPIDEMITTARI	TULOSINDIKAATTORI
Kulttuuri- ja harrastustoimintaa kaikille kuntalaisille	<ul style="list-style-type: none">• Mahdollistetaan kulttuuri- ja harrastustoimintaa kaikille kuntalaisille ja viestitään niistä aktiivisesti• Kaikukortin (kulttuuriharrastuskortti) tuomat kulttuuri- ja harrastusmahdollisuudet esim. vähävaraisille• Vapaa-aikapalvelujen, perusopetuksen ja yhteisöjen kerhot• Kunnan ja yhteisöjen tuottamat kulttuuritapahtumat Kirjaston ja kirjastoauton tuottamat palvelut	Vapaa-aikapalvelut Kirjastopalvelut Koulutuspalvelut Seurakunta Järjestöt Lapin hyvinvointialue	Tapahtumien määrät Osallistujamäärät Palautekyselyt	Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25-64-vuotiaista/ 1000 vastaavan ikäistä (v.2024: 38,5), tavoite: määrän vähentyminen Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät / 1000 asukasta (v. 2024: 164,5), tavoite: määrän väheneminen Työkyvyttömyysindeksi, ikävakiomaton (v. 2024 132,3), tavoite: määrän väheneminen
Lisätään yhteisöllisyyttä ja vertaistukea	<ul style="list-style-type: none">• Matalankynnyksen kohdistetut tapahtumat esim. päiväkahvit, muistikahvila, ikärajoittomat tapahtumat• Järjestöjen yhteiset retket, kokoontumiset ja talkoot• Tyttökerhotoiminta yläkouluikäisille• Nuorten työpajatoiminta 15-29-vuotiaille• Purku- ja parkupäivät 9.luokkalaisille• Yhteisöpalvelu Commun käyttöönnotto ja viestintä	Kunta Seurakunta Järjestöt Lapin hyvinvointialue	Tilaisuuksien osallistujamäärät Palautekyselyt Tapahtumien määrä	
Vähennetään yksinäisyyttä	<ul style="list-style-type: none">• Toteutetaan yhteisöllisiä tapahtumia• Toteutetaan sukupolvia yhdistäviä toimintoja (lukumummo ja päiväkotimummo-toiminta, kaveritoiminta)• Mahdollistetaan kohtaamispaikkoja eri ikäisille	Kunta Järjestöt	Kohtaamispaikkatoiminnan määrä	
Tehokas viestintä ja tietoisuuden lisääminen	<ul style="list-style-type: none">• Kasataan, kootaan ja viestitään jo olemassa olevista tapahtumista• Vahvistetaan hyvän huomaamista• Tehdään hytetu-viestinnän vuosikello ja viestitään sen mukaisesti	Kunta Seurakunta Järjestöt Lapin hyvinvointialue	Tapahtumiin osallistuneiden määrä Saatu palaute Hytetu-viestinnän vuosikellon ja sen mukaisen viestinnän toteutuminen	

Mielen hyvinvointi

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	TOIMENPIDEMITTARI	TULOSINDIKAATTORI
Tuetaan vanhemmuutta	<ul style="list-style-type: none">• Varhaiskasvatuksen neuvolayhteistyö• Perusopetuksen yhteistyö kouluterveyshuollon kanssa• 1-2. lk aamu- ja iltapäivätoiminta• Arjen kohtaamiset vanhempien kanssa varhaiskasvatuksessa ja koulussa• Vasu-keskustelut varhaiskasvatuksessa ja vanhempaintapaamiset perusopetuksessa vanhemmuuden tukena• Koulujen vanhempainillat• Nuorisotilailtojen tarjoaminen• Ankkuri – toiminta	Varhaiskasvatus Koulutuspalvelut Vapaa-aikapalvelut Lapin hyvinvointialue Järjestöt Etsivä nuorisotyö Poliisi Sovittelutoimisto	Varhaiskasvatuksen ja neuvolan yhteistyön toteutuminen (kyllä/ei, yhteisten tapaamisten määrä) Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvien 1.–2.-luokkalaisten määrä Nuorisotilailtojen määrä ja osallistujamäärät Saatu palaute	Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä (v. 2024: 374), tavoite: määrän väheneminen Voi keskustella asioistaan vanhempien kanssa usein tai melko usein 4. ja 5. luokkalaisista (v. 2025: 75 %), tavoite: määrän lisääntyminen 8. ja 9. luokkalaisista (v. 2025: 65 %), tavoite: määrän lisääntyminen Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana 8. ja 9. luokan oppilaista (v. 2025: 9 %), tavoite: määrän väheneminen Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat , % vastaavan ikäisestä väestöstä (v. 2024: 1,6), tavoite: määrän väheneminen
Tuetaan lasten ja nuorten mielen hyvinvointia	<ul style="list-style-type: none">• Toteutetaan koulunuorisotyötä• Perusopetuksessa ja lukiolla järjestetään hyvinvointipäivät• Lukiolaisten Voimavara-tunnit• Otetaan käyttöön kansalliset lasten ja nuorten suositukset digilaitteiden käytöstä vapaa-ajalla• 1.luokkien retkipäivä• 7. ja 8.lk ryhmäyttäminen• Lukion aloittaneiden ryhmäyttäminen• Etsivä nuorisotyö tukena harrastustoiminnan löytämisessä ja aloittamisessa 15-29-vuotiaille• Mielenterveysviikon teematoiminnat nuorisotyössä (yläkoulu, lukio ja nuorisotila)• Säännölliset teemailtapäivät yhteisöllisyyteen ja kuulluksi tulemiseen lukiolla koeviikolla ja pop up-tapahtumat yläkoululla	Vapaa-aikapalvelut Koulutuspalvelut Lapin hyvinvointialue	Suositukset otettu käyttöön kyllä/ei Saatu palaute	Syrjäytymisriskissä olevat % 18 - 24-vuotiaat (v. 2024: 17,7 %), tavoite: määrän väheneminen Tuntee itsensä yksinäiseksi 4. ja 5. luokkalaisista (v. 2025: 7 %), tavoite: määrän väheneminen 8. ja 9. luokkalaisista (v. 2025: 17 %), tavoite: määrän väheneminen Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (v. 2025: 8 %), tavoite: määrän väheneminen Yrittänyt usein viettää vähemmän aikaa netissä, mutta ei ole onnistunut 4. ja 5. luokkalaisista (v. 2025: 42 %), tavoite: määrän vähentyminen 8. ja 9. luokkalaisista (v. 2025: 29 %), tavoite: määrän vähentyminen
Tuetaan ikäihmisten mielen hyvinvointia	<ul style="list-style-type: none">• Kunnan ja yhteisöjen välinen yhteistyö ikäihmisille: Ikäihmisille suunnatut tapahtumat ja toiminnot• Toteutetaan hyvinvointiteemapäiviä ikäihmisille	Kunta Seurakunta Järjestöt	Toteutuneet teemapäivät Saatu palaute	

Arjen turvallisuus

Arjen turvallisuus

Arjen turvallisuuden vahvistaminen kattaa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen turvallisuuden: turvalliset ympäristöt, toimivan viranomaisyhteistyön, turvalliset koulupolut sekä turvallisuuden edistämisen yhteisöissä. Turvallisuuden tunteella ja viihtyisyydellä on merkittävä vaikutus siihen, miten asukkaat uskaltavat osallistua ja liikkua arkiympäristössään. Tavoitteena on vahvistaa kuntalaisten turvallisuuden kokemusta sekä tukea asukkaiden turvallista ja viihtyisää arkea.

Asukkaat osallistuvat elinympäristönsä kehittämiseen aktiivisesti ja arvostavat puhdasta elinympäristöä toiminnassaan. Monimuotoinen ja hyvinvoiva luonto huolehtii myös asukkaiden hyvinvoinnista.

Tavoitteet arjen turvallisuuden edistämiseksi ovat

- Fyysisesti, digitaalisesti ja sosiaalisesti turvallinen ympäristö
- Fyysisesti, digitaalisesti ja sosiaalisesti turvallinen kasvuympäristö
- Turvallinen liikkuminen
- Arjen kokonaisturvallisuus

Arjen turvallisuus

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	TOIMENPIDEMITTARI	TULOSINDIKAATTORI
Fyysisesti, digitaalisesti ja sosiaalisesti turvallinen ympäristö	<ul style="list-style-type: none">• Toteutetaan digiopetusta varhaiskasvatuksesta ikäihmisiin saakka• Kylien turvallisuushanke• Digitaaliseen väkivallan ja some-kiusaamisen ehkäisy• Turvallisesta netin käytöstä viestiminen• Ohjataan hakeutumaan avun piiriin matalalla kynnyksellä esim. taloudellisen tilanteen vuoksi• Aktiivinen viestintä saatavilla olevasta avusta esim. hävikkiruoan jako, diakoniatyö• Hyvän kohtelun ohje	Kunta Järjestöt Seurakunta	Kävijämäärä	Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa 4. ja 5. luokkalaisista (v. 2025: 9 %), tavoite: määrän väheneminen 8. ja 9. luokkalaisista (v. 2025: 13 %), tavoite: määrän väheneminen Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana 8. ja 9. luokkalaisista (v. 2025: 14 %), tavoite: määrän väheneminen
	Someturva-sovellus käytössä perusopetuksessa	Koulutuspalvelut	Someturva-sovelluksen ladanneet määrä	
	<ul style="list-style-type: none">• KiVa-tiimien työskentely perusopetuksessa• Varhaiskasvatuksessa kaveritaitojen tukeminen	Koulutuspalvelut Varhaiskasvatuspalvelut	Kiusaamiskyselyt	
Turvallinen liikkuminen	<ul style="list-style-type: none">• Mahdollistetaan esteetön kulku yleisiin paikkoihin• Lisätään penkkejä teiden varsille	Kunta Yritykset Järjestöt Vanhus- ja vammaisneuvostot	Lisättyjen penkkien määrä	Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä (v. 2024: 338,2 /10000 vastaavan ikäistä), tavoite: määrän väheneminen Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyviä hoitajaksot (v. 2024 170 /10000 asukasta), tavoite: määrän väheneminen
Arjen kokonaisturvallisuus	<ul style="list-style-type: none">• Pyöräteiden kunnossapito ja valaistus• Teiden kunnossapito• Palteiden auraus 75-vuotta täyttäneille• Kunnan valmiussuunnitelma• Nuorisotyön jalkautuminen esim. päättäripäivystys	Kunta ELY-keskus Poliisi Liikenneturvallisuustyöryhmä Seurakunta Yhteisöt	Näköesteiden poisto risteysalueilta Yleisten alueiden valaistus	Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta (v. 2024 6,3), tavoite: määrän väheneminen Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot / 10 000 asukasta (v. 2024 138,6) tavoite: määrän väheneminen
	<ul style="list-style-type: none">• Toteutetaan arjen turvallisuuteen liittyvä kampanja	Kunta Pelastuslaitos Hyvinvointialue		

Painonhallinta ja terveyttä
edistävät elintavat

Painonhallinta ja terveyttä edistävät elintavat

Painonhallinnassa ja terveyttä edistävissä elintavoissa keskitytään kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan, joka sisältää liikunnan, ravitsemuksen ja levon tasapainon tukemisen. Tavoitteena on vähentää väestön terveyseroja, edistää työ- ja toimintakykyä yhteisöllisin toimin sekä tukea kuntalaisten terveellisiä elintapoja arjessa – varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja vapaa-ajalla. Tavoitteena on lisätä liikettä, edistää terveellisiä ruokailutottumuksia ja luoda olosuhteita, joissa hyvinvoinnin kannalta myönteiset valinnat ovat helppoja.

Liikkuminen tulee ymmärtää kokonaisvaltaisena, perinteistä liikuntaa laajempänä ilmiönä. Liikkuminen koostuu eri ikäryhmille laadittujen valtakunnallisten liikkumisen suositusten mukaisesti kevyestä liikuskelusta ja arkiaktiivisuudesta, reippaasta tai rasittavasta liikkumisesta sekä lihaskuntoa, liikehallintaa ja tasapainoa kohentavasta toiminnasta. Fyysisen aktiivisuuden lisäämisen lisäksi tavoitteena on ihmisten istumisen ja paikallaolon vähentäminen.

Tavoitteet painonhallintaan ja terveyttä edistäviin elintapoihin ovat

- Kannustetaan ja motivoidaan kuntalaisia liikkumaan
- Kannustetaan kuntalaisia säännölliseen ja terveelliseen ruokailuun
- Vahvistetaan työkykyisyyttä

Painonhallinta ja terveyttä edistävät elintavat

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	TOIMENPIDEMITTARI	TULOSINDIKAATTORI
Kannustetaan ja motivoidaan kuntalaisia liikkumaan	<ul style="list-style-type: none">Viestintä jo olemassa olevista liikuntamahdollisuuksista sekä niistä tiedottaminen, ohjaus ja neuvontaKannustetaan lisäämään arkiaktiivisuutta ja liikuskelua viestintäkampanjallaMahdollistetaan kohtuuhintaiset liikuntamahdollisuudetTarjotaan maksuttomia liikuntapaikkoja	Kunta	Viestintäkampanja toteutettu Lapin alueellisena yhteistyönä kyllä/ei	Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat (v. 2024: 8 %), tavoite: määrän väheneminen Tuki- ja liikuntaelinsairaudet perusterveydenhuollon lääkärin avosairaanhoidon vastaanoton käyntisyynä kirjatuista käyntisyistä (v. 2024: 20,2 %), tavoite: määrän väheneminen
	<ul style="list-style-type: none">Vapaa-aikapalveluiden järjestämä toimintaViikoittaiset matalan kynnyksen ryhmäliikunnat	Vapaa-aikapalvelut	Tapahtumien ja kerhojen määrät Osallistujamäärä	
	<ul style="list-style-type: none">Liikkuminen osaksi tapahtumiaKylien väliset turnaukset ja liikuntatempaukset	Kunta Seurakunta Yhteisöt	Osallistujamäärä Saatu palaute	
	<ul style="list-style-type: none">Liikuntapaikkojen kunnossapito	Tekniset palvelut	Saatu palaute	
	<ul style="list-style-type: none">Ulkokuntosalien/välineiden lisääminen ulkoliikuntapaikoille	Vapaa-aikapalvelut Tekniset palvelut	Lisätyt välineet	
	<ul style="list-style-type: none">Vammaisjärjestöjen liikuntaan tarjoamat avustukset	Järjestöt		
Kannustetaan lapsia ja nuoria liikkumaan	<ul style="list-style-type: none">Suomen harrastamisen malli – hanke	Vapaa-aikapalvelut	Osallistujamäärät Saatu palaute	Ylipaino 8. ja 9. luokan oppilaista (v. 2025: 22 %), tavoite: määrän väheneminen Vähintään tunnin päivässä liikkuvat 4. ja 5. luokan oppilaista (v. 2025: 35 %) tavoite: määrän lisääntyminen 8. ja 9. luokan oppilaista (v. 2025: 20 %) tavoite: määrän lisääntyminen Lukiolaisista (v. 2025: 16 %) tavoite: määrän lisääntyminen Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), joilla heikko fyysinen toimintakyky 5. luokan oppilaista (v. 2025: 51,7 %), tavoite: määrän väheneminen 8. luokan oppilaista (v. 2025: 43,3 %), tavoite: määrän väheneminen Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi 4. ja 5. luokan oppilaista (v. 2025: 13 %), tavoite: määrän väheneminen 8. ja 9. luokan oppilaista (v. 2025: 23 %), tavoite: määrän väheneminen Lukiolaisista (v. 2025: 22 %), tavoite: määrän väheneminen
	<ul style="list-style-type: none">Liikkuva – koulu toimintaKeminmaan lapset ja nuoret liikkeelle 2.kausi- hanke	Koulutuspalvelut		
	<ul style="list-style-type: none">Varhaiskasvatuksessa ja kouluissa edistetään terveellisiä, turvallisia ja liikunnallisia elämäntapoja	Koulutuspalvelut Varhaiskasvatuspalvelut		
	<ul style="list-style-type: none">Seurakunnan järjestämät liikkuvat välitunnit	Koulutuspalvelut Seurakunta		
	<ul style="list-style-type: none">Koulujen pihojen kehittäminen liikkumiseen innostavaksi, houkuttelevaksi lähiliikuntapaikaksi	Koulutuspalvelut Tekniset palvelut		

**Painonhallinta ja terveyttä
edistävät elintavat**

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	TOIMENPIDEMITTARI	TULOSINDIKAATTORI
Kannustetaan ikäihmisiä liikkumaan	<ul style="list-style-type: none">Ikäihmisten Ikiliikkuva päivätoiminta-hanke	Vapaa-aikapalvelut	Osallistujien määrä	Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitokaudot 65 vuotta täyttäneillä (v. 2024: 338,2 /10000 vastaavan ikäistä), tavoite: määrän väheneminen
Kannustetaan kuntalaisia säännölliseen ja terveelliseen ruokailuun	<ul style="list-style-type: none">Lisätään tietoisuutta ja kannustetaan terveelliseen ruokailuun ja ruokarytmiin	Kunta Seurakunta Yhteisöt Lapin hyvinvointialue	Kysely ruokailutottumuksista	
	<ul style="list-style-type: none">Toteutetaan ravitsemuskampanja eri ikäryhmille	Kunta Seurakunta Yhteisöt Yritykset		
Vahvistetaan työkykyisyyttä	<ul style="list-style-type: none">LiikuntaneuvontaOhjatut liikuntatapahtumatKohdennettu viestintäTyöttömien ohjaaminen terveystarkastuksiin	Kunta Lapin hyvinvointialue Työterveyshuollon palvelun tarjoajat Järjestöt Työllisyyspalvelut		Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat (v. 2024: 8 %), tavoite: määrän väheneminen Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat , % vastaavan ikäisestä väestöstä (v. 2024: 3,6 %), tavoite: määrän väheneminen
	<ul style="list-style-type: none">Laaditaan työkykyisyyttä edistävä toimintamalli kaikille kunnan toimialoille ja jalkautetaan siinä määritettävät toimenpiteet osaksi toimialojen arkeaTyökokeiluNuorten työpajatoiminta ja yksilövalmennus	Kunta Lapin hyvinvointialue		Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä (v. 2024: 35,2 %), tavoite: määrän väheneminen Sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä (v. 2024: 136,8), tavoite: määrän väheneminen Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat , % vastaavan ikäisestä väestöstä (v. 2024: 8,0), tavoite: määrän väheneminen

Hyvinvoinnin, terveyden ja
arjen turvallisuuden
yhteistyörakenteet

Hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden yhteistyörakenteet

Yhteistyörakenteet varmistavat, että hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on suunnitelmallista, koordinoitua ja pitkäjänteistä. Tavoitteena on vahvistaa eri toimijoiden yhteistyötä, tiedonkulkua ja yhteisiä toimintatapoja, jotta kuntalaisten hyvinvointi etenee johdonmukaisesti.

Ihmisen perustarpeisiin kuuluu vaikuttaminen yhteisiin tai itseä koskeviin asioihin sekä yhteisössä osallisena oleminen. Kuntalaisilla on mahdollisuus edistää oman hyvinvointinsa lisäksi yhteisön, myös kunnan, hyvinvointia ja elinvoimaisuutta.

Tavoitteet hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden yhteistyörakenteiden edistämiseen:

- Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen
- Eri tahojen välisen yhteistyön ylläpitäminen ja kehittäminen
- Hytetu-työn merkityksen tietoisuuden lisääminen ja arvostaminen

Hyvinvoinnin, terveyden ja
arjen turvallisuuden
yhteistyörakenteet

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	TOIMENPIDEMITTARI	TULOSINDIKAATTORI
Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none">• Perusopetuksen oppilaskunnat, lukion opiskelijakunta, lapsiparlamentti/ lasten kyselytunnit• Vahvistetaan lapsi- ja nuorisoystävällistä osallistumista ja kuulemista heiltä itseltään itseään koskevilla asioilla• Kuntaliiton osallisuuspelejä kunnan esihenkilöille• Kuntalaisille osallisuus- ja palautekyselyt• Osallistava budjetointi yhteiskehittämisperiaatteella• Vanhusneuvosto• Vammaisneuvosto• Nuorisovaltuusto	Kunta	Kokouksien määrät Kuntalaisia osallistavien tapahtumien määrä Osallistuneiden kuntalaisten määrä	On osallistunut koulun asioiden suunnitteluun 4. ja 5. luokan oppilaat (v. 2025: 55 %), tavoite: määrän lisääntyminen
Eri tahojen välisen yhteistyön ylläpitäminen ja kehittäminen	<ul style="list-style-type: none">• Kunnan ja eri toimijoiden yhteistyön lisääminen koordinaattoreiden avulla• Kuntalaisille suunnattujen palvelujen yhteensovittaminen• Meri-Lapin alueen vammais- ja vanhusneuvosto• Kunnan ja eri toimijoiden yhteiset tilaisuudet ja toiminta	Kunta Yhteisöt Lapin hyvinvointialue	Yhteistyön toteutuminen eri toimijoiden välillä Yhteisten hankkeiden toteutuminen Osallistujamäärät yhteistilaisuuksissa	
Hytetu-työn merkityksen tietoisuuden lisääminen ja arvostaminen	<ul style="list-style-type: none">• Kuntalaisten osallistaminen hytetu-työhön esim. kuntalaispaneelit• Poikkihallinnollinen yhteistyön tehostaminen kunnassa• Sisäisen ja ulkoisen hytetu-viestinnän kehittäminen	Kunta	Hytetu- vuosikellon toteuttaminen	

KEMINMAA

Tanja Viikinen
Hyvinvointikoordinaattori
Keminmaan kunta
tanja.viikinen@keminmaa.fi
www.keminmaa.fi